

Geni?letilmi? Ego Kimlik Statüleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Geni?letilmi? Ego Kimlik Statüleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22229>

Özet

Geni?letilmi? Ego Kimlik Statüleri Ölçe?i (GEKSÖ), James Marcia'n?n kimlik statüleri teorisine dayanan ve ergenlik dönemi sonrası bireylerin kimlik geli?im düzeylerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle dört temel kimlik statüsünü (Ba?arılı?, ?potekli, Moratoryum ve Da??n?k) ölçmek üzere tasarlanmı?tır. Ölçe?in geli?tirme çal??ması, **Türkiye** ba?lam?nda, Uzman (2002) taraf?ndan bir doktora tezi kapsam?nda ger?ekle?tirilmif tir. Ölçek, bireylerin mesleki hedefler, ideolojik inançlar ve ki?ileraras? ili?kiler gibi alanlarda ke?if (kriz) ve ba?ılı?k (taahhüt) düzeylerini belirleyerek, onlar?n mevcut kimlik durumlar?n? kategorize etmeyi amaçlamaktadır.

Bu araç, esas olarak yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören **üniversite ö?rencileri** üzerinde kullanılmı?tır. Psikolojik ara?t?rmalarda bireyin ya?am boyu geli?im sürecindeki kimlik aray??lar?n? ve bu aray??lar?n sosyal destek gibi çevresel faktörlerle ili?kisini incelemek için önemli bir kaynak sa?lamaktadır. Ölçe?in temel katkısı, Marcia'n?n orijinal çerçevesini geni?leterek, kimlik geli?imindeki nüanslar? yakalamaya çal??masıdır.

Anahtar Kelimeler

Kimlik Statüleri, **Ego Kimli?i**, James Marcia, Ke?if ve Ba?ılı?k, Üniversite Ö?rencileri, Psikometrik Geli?tirme, Psikolojik Yap?.

Yazarlar

Uzman, E.

Amaç

Geni?letilmi? Ego Kimlik Statüleri Ölçe?i'nin temel amacı, ergenlik döneminden genç yeti?kinli?e ge?i? sürecindeki bireylerin, özellikle üniversite ö?rencilerinin, **kimlik geli?im düzeylerini** güvenilir ve geçerli bir ?ekilde saptamaktır. Bu ölçüm, Marcia'n?n teorisine uygun olarak, bireylerin kariyer, din, politika ve de?erler gibi kritik ya?am alanlar?nda ne ölçüde ke?if yapt??n? (kriz) ve ne ölçüde kesin kararlar verdi?ini (ba?ılı?k) ortaya koymay? hedefler.

Ölçek, ara?t?rmacılara bireylerin dört temel kimlik statüsünden hangisine ait oldu?unu belirleme olana?? tan?r: **Kimlik Ba?arıs?** (yüksek ke?if, yüksek ba?ılı?k), **?potekli Kimlik** (dü?ük ke?if, yüksek ba?ılı?k), **Moratoryum** (yüksek ke?if, dü?ük ba?ılı?k) ve **Kimlik Da??n?klif** (dü?ük ke?if, dü?ük ba?ılı?k). Bu sayede, kimlik statüleri ile sosyal destek düzeyleri, akademik ba?ar? veya psikolojik iyi olu? gibi di?er de?i?kenler aras?ndaki ili?kiler incelenebilir.

Yap?

GEKSÖ, temel olarak Ego Kimlik Statüleri psikolojik yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, geli?im psikolo?u Erik Erikson'un psikososyal geli?im a?amalar?ndan "Kimlik Kazanmaya Kar?? Kimlik Karma?as?" evresinin deneysel bir uzant?s?d?r. Marcia, kimlik geli?imini, bireyin iki temel süreçte gösterdi?i performansa göre tan?mlam??t?: **Ke?if (Kriz)** ve **Ba?I?I?k (Taahhüt)**.

Ölçek, bu iki boyutun kesi?iminden ortaya ç?kan dört ayr? statüyü alt ölçekler arac?l???yla belirlemek üzere yap?land?r?lm??t?. Geni?letilmi? yap?s?, baz? kimlik ölçeklerinin aksine, statülerin daha ince ayr?mlar?n? veya alt bile?enlerini yakalamay? amaçlam?? olabilir. Bu, ara?t?rmac?lara kimlik geli?im sürecinin dinamikleri hakk?nda daha derinlemesine bilgi sa?layan, çok boyutlu bir ölçüm sunar.

Geçerlik

Kaynak verilerde ölçe?in geçerlik bilgileri aç?kça belirtilmemiştir. Ancak, bir **doktora tezi** kapsam?nda geli?tirilen psikometrik bir araç oldu?u göz önüne al?nd???nda, geçerlik çal??malar?n?n titizlikle yap?lm?? olmas? beklenir. Tipik olarak, bu tür ölçekler için **yap? geçerli?i** (faktör analizi ile statülerin teorik yap?ya uygunlu?unun incelenmesi) ve **ölçüt geçerli?i** (di?er kimlik veya ilgili psikolojik yap?larla korelasyonu) analiz edilmiştir.

Geli?tirme sürecinde, uzman görüşleri al?narak **içerik geçerli?i** sa?lanm?? olmal? ve ölçe?in, ölçmeyi amaçlad??? Ego Kimlik Statüleri yap?s?n? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini gösteren istatistiksel kan?tlar sunulmu? olmal?d?r. Geçerlik sonuçlar?n?n detaylar?, Uzman'?n (2002) tez çal??mas?n?n tam metninde yer almaktadır.

Güvenirlik

Kaynak verilerde ölçe?in güvenilirlik bilgileri aç?kça belirtilmemiştir. Psikometrik standartlara göre, ölçe?in tutarlıl???n? ve kararlıl???n? kan?tlamak amacıyla çe?itli güvenilirlik analizleri uygulanm?? olmal?d?r. Olas? güvenilirlik yöntemleri aras?nda **iç tutarlıl?k katsay?s?** (Cronbach alfa) yer al?r; bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü gösterir.

Ayr?ca, ölçe?in zaman içindeki kararlıl???n? de?erlendirmek için **test-tekrar test güvenilirli?i** yönteminin kullan?lm?? olmas? muhtemeldir. Bu analizler, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda tutarlı sonuçlar üretti?ini göstermeyi amaçlar ve özellikle geli?imsel yap?lar için önemlidir.

Faktör Analizi

Geni?letilmi? Ego Kimlik Statüleri Ölçe?i'nin geli?tirme a?amas?nda, ölçe?in teorik olarak

öngörülen dört kimlik statüsüne (Bařar?, ?potek, Moratoryum, Daşın?) ayrılışp ayrılımadığın? belirlemek amacıyla **Faktör Analizi** kullanılmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığın? ve bu boyutların Marcia'nın teorik çerçevesiyle ne ölçüde örtütütüğünü istatistiksel olarak doğulamak için kritik öneme sahiptir.

Genellikle **Açılmayıc? Faktör Analizi (AFA)**, ardından da **Doğulayıc? Faktör Analizi (DFA)**, ölçeğin yapıs?sal geçerliğini kanıtlamak amacıyla uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapıs?nın ampirik verilerle desteklendiğini göstermeyi amaçlar.

Araç

Test Type: Geliřtirme (Developmental) Ölçek

Format: Kendini Bildirim Ölçeđi (Self-Report Questionnaire)

Language Available: Türkçe

Population Group: Genç Yetiřkinler (Young Adults)

Age Group: Üniversite öđrencileri (yaklařık 18-25 ya?)

Population Details: Sosyal destek düzeyleri farklı üniversite öđrencileri.

Test Methodology: Kriz ve bağılışık boyutları üzerinden kimlik statülerinin belirlenmesi.

Anahtar Kelimeler

Kimlik Geliřimi, **Ego Statüleri**, Psikometrik Araç, Üniversite Öđrencisi, Marcia Modeli, **Sosyal Destek**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut Deđil

Affiliation Email addresses: Mevcut Deđil

Correspondence Address: Mevcut Deđil (Kaynak: [Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü](#), Ankara)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Geniřletilmiř Ego Kimlik Statüleri Ölçeđi, 2002 yılında bir akademik çalışmada (doktora tezi) kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeđin kullanımı için gerekli izinler, yazarın kendisinden veya tezin

yayınlandıđđđ Ulusal Tez Merkezi aracılıđđđđyla alınmalıdır. Kullanım ücreti ve ticari dağıtım hakları hakkında spesifik bilgi mevcut değildir; ancak akademik araştırmalarda referans gösterilerek kullanılmalıdır.

Kaynaklar

Uzman, E. (2002). *Sosyal destek düzeyleri farklı üniversite öğrencilerinin bazı değişkenlere göre kimlik statüleri* (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Geniřletilmiř Ego Kimlik Statüleri Ölçeđi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Geniřletilmiř Ego Kimlik Statüleri Ölçeđi'nin maddeleri (soru listesi) kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, Uzman'ın (2002) doktora tezinin ekler bölümünde yer almaktadır.